

Nr 55.

Ankom till riksdagens kansli den 10 april 1916, kl. 2,30 e. m.

Utlåtande, i anledniag av Kungl. Maj:ts dels i punkt 92 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen dels ock i särskild proposition, nr 114, gjorda framställningar rörande karolinska mediko-kirurgiska institutet.

(2:a avd.)

I punkt 92 under åttonde huvudtiteln av den till riksdagen den 14 januari 1916 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* förklara, att den ena av de två boställslägenheter, vilka i viss ordning kunna tillkomma innehavarna av två bland fyra särskilt angivna professurer vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, skall upphöra att för berörda ändamål användas och att densamma förty ej vidare skall, med beräknat värde av 900 kronor, ingå i en professorsavlöning vid institutet, ävensom att denna förändring må anses hava inträtt vid början av oktober månad 1915,

dels ock, till fyllande av nämnda avlöning med 900 kronor att tilläggas lönen, höja det bestämda ordinarie anslaget till omförmälda institut från dess nuvarande belopp, 319,285 kronor, med 900 kronor till 320,185 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 173—184 i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 14 januari 1916.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 3 mars 1916 till riksdagen avläten, till statsutskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 114, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för sistnämnda dag — med ändring av den till årets riksdag avlätna statsverkspropositionen, såvitt däri dels under åttonde huvudtiteln, punkten 92, gjorts framställning, bland annat, om fastställande av det bestämda ordinarie anslaget för karolinska mediko-kirurgiska institutet till ett belopp

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 6 saml. 36 häft. (Nr 55—57).

av 320,185 kronor, dels ock för samma institut såsom oförändrat ordinarie reservationsanslag utan angivande av visst ändamål upptagits ett belopp av 2,000 kronor — föreslagit riksdagen att

dels för karolinska institutet i riksstaten å ordinarie stat uppföra ej mindre ett bestämt anslag å 260,385 kronor än även följande särskilda reservationsanslag å sammanlagt 61,800 kronor, nämligen:

till institutets materiell i allmänhet	kronor	22,000: —
till materiell m. m. för anatomiska institutionen	»	3,500: —
till materiell m. m. för histologiska institutionen	»	3,000: —
till materiell m. m. för kemiska institutionen	»	1,500: —
till materiell m. m. för fysiologiska institutionen	»	3,500: —
till materiell m. m. för patologisk-anatomiska institu- tionen	»	5,500: —
till materiell m. m. för hygieniska institutionen	»	2,600: —
till materiell m. m. för farmakologiska institutionen	»	1,000: —
till materiell m. m. för medicinska kliniken	»	2,500: —
till materiell m. m. för kirurgiska kliniken	»	500: —
till materiell m. m. för nervkliniken	»	500: —
till materiell m. m. för oftalmiatrika kliniken	»	500: —
till underhåll och förökande av biblioteket	»	10,000: —
till underhåll och förökande av anatomiska museet	»	1,000: —
till underhåll av djur- och operationsavdelningen	»	1,500: —
till bekostande av teckningar i vetenskapliga ändamål	»	700: —
till förbättrande av arvoden å vika- rierande lärare ..	»	2,000: —

dels medgiva, att behållning, som för år 1915 uppkommit eller för år 1916 kan uppstå å sådan del av det bestämda anslaget till karolinska institutet, som motsvaras av något av de anslagsbelopp, vilka hittills ej haft men, enligt vad nu föreslagits, skulle erhålla reservationsanslags natur, få disponeras för samma ändamål under kommande år,

dels ock medgiva enahanda dispositionsrätt, intill ett belopp av 6,949 kronor 92 öre, över de till åttonde huvudtitelns allmänna besparingsfond överförda behållningar för år 1914 å nyssnämnda anslagsbelopp ävensom å det i det bestämda anslaget ingående beloppet å 7,500 kronor till tre docentstipendier, vardera å 2,500 kronor.

Beträffande utredningen i sistnämnda ärende får utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

I fråga om den första, i statsverkspropositionen intagna framställningen får utskottet anföra följande. Enligt nädigt brev den 11 juni 1887 skola

de två för vissa karolinska institutets professorer avsedda boställsvåningarna, i tur efter fullmaktsålder, innehavas av professorerna i anatomi, i patologisk anatomi, i fysiologi och i kemi. För professor, som innehar boställsvåning, skall enligt stat å lönen avdragas ett kontant belopp av 900 kronor. På grund av den ohälsosamma beskaffenheten hos den ena av dessa våningar gjorde Kungl. Maj:t framställning till 1914 års senare riksdag om ett extra anslag av 7,165 kronor till reparation av denna våning samt till införande av elektrisk belysning i båda lägenheterna, vilken framställning ock blev av riksdagen bifallen. På sätt i utredningen framhålls, hava emellertid de åtgärder, som vidtagits för nämnda reparationsarbete, ej medfört åsyftad nytta, och då styrkt blivit, att lägenheten i fråga av hygieniska skäl ej kan annat än till en mindre del anses tjänlig som boställsvåning, har Kungl. Maj:t nu föreslagit dess användning för andra ändamål, nämligen dels till beredande av ökat utrymme för institutets bibliotek dels ock — i fråga om dess i sanitärt avseende lämpliga avdelning — till vaktmästarbostad. Den kostnad, som beräknats erforderlig för de ändrade anordningarna i lägenheten, skulle, såsom departementschefen framhåller, kunna bestridas av vissa till Kungl. Maj:ts disposition stående medel, och sålunda intet särskilt anslag härför behöva av riksdagen äskas. Dock har kräfts riksdagens medgivande till att lägenheten ej längre användes till professorsbostad, i sammanhang varmed en fyllnad med 900 kronor i en professorsavlöning blivit erforderlig.

Utskottet har icke kunnat undgå att finna det synnerligen anmärkningsvärt, att den av sakkunnig myndighet verkställda utredningen om åtgärder för lägenhetens försättande i till bostad brukbart skick, vilken utredning föranledde ett ganska avsevärt anslag av 1914 års senare riksdag, visat sig så otillförlitlig som här varit fallet. Då utskottet emellertid icke finner sig böra motsätta sig det nu föreliggande förslaget, vill utskottet, med hänsyn till den föreliggande planen om lokalernas användning, uttala sin förväntan att en noggrann undersökning vidtages om deras lämplighet för det avsedda ändamålet.

Beträffande Kungl. Maj:ts framställning angående förändrad natur av vissa anslag till karolinska institutet m. m. har densamma icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet får följaktligen hemställa,

att riksdagen må

a) förklara, att den ena av de två boställslägenheter, vilka i viss ordning kunna tillkomma innehavarna av två bland fyra särskilt angivna professurer vid karo-

linska mediko-kirurgiska institutet, skall upphöra att förberörda ändamål användas och att densamma förty ej vidare skall, med beräknat värde av 900 kronor, ingå i en professorsavlöning vid institutet, ävensom att denna förändring må anses hava inträtt vid början av oktober månad 1915,

b) för samma institut i riksstaten å ordinarie stat uppföra följande särskilda reservationsanslag å sammanlagt 61,800 kronor, nämligen:

till institutets materiell i allmänhet ...	kronor 22,000: —
till materiell m. m. för anatomiska institutionen	» 3,500: —
till materiell m. m. för histologiska institutionen	» 3,000: —
till materiell m. m. för kemiska institutionen	» 1,500: —
till materiell m. m. för fysiologiska institutionen	» 3,500: —
till materiell m. m. för patologisk-anatomiska institutionen	» 5,500: —
till materiell m. m. för hygieniska institutionen	» 2,600: —
till materiell m. m. för farmakologiska institutionen	» 1,000: —
till materiell m. m. för medicinska kliniken	» 2,500: —
till materiell m. m. för kirurgiska kliniken	» 500: —
till materiell m. m. för nervkliniken	» 500: —
till materiell m. m. för oftalmiatrikska kliniken	» 500: —
till underhåll och förökande av biblioteket	» 10,000: —
till underhåll och förökande av anatomiska museet	» 1,000: —
till underhåll av djur- och operationsavdelningen	» 1,500: —
till bekostande av teckningar i vetenskapliga ändamål	» 700: —

till förbättrande av arvodena åt vika-
rierande lärare..... kronor 2,000: —

c) vid bifall till vad under mom. a) och b) hemställt, bestämma det för institutet i riksstaten å ordinarie stat uppförda bestämda anslaget till 260,385 kronor,

d) medgiva, att behållning, som för år 1915 uppkommit eller för år 1916 kan uppstå å sådan del av det bestämda anslaget till karolinska institutet, som motsvaras av något av de anslagsbelopp, vilka hittills ej haft men, enligt vad nu föreslagits, skulle erhålla reservationsanslags natur, få disponeras för samma ändamål under kommande år,

e) medgiva enahanda dispositionsrätt, intill ett belopp av 6,949 kronor 92 öre, över de till åttonde huvudtitelns allmänna besparingsfond överförda behållningar för år 1914 å nyssnämnda anslagsbelopp ävensom å det i det bestämda anslaget ingående beloppet å 7,500 kronor till tre docentstipendier, vardera å 2,500 kronor.

Stockholm den 10 april 1916.

På utskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar C. J. G. Swartz, S. H. Kvarnzelius, O. Jonsson, O. M. Strömberg, H. F. Lamm, H. H. K. Ericson, G. M. H. Ekelund, C. G. Ekman, J. Nilsson, A. C. Lindblad, O. Bergqvist och N. O. Bruce samt

från andra kammaren: herrar A. Ekman, H. Andersson i Skivarp, K. V. Rydén i Malmö, C. Persson i Stallerhult, J. B. Eriksson i Grängesberg, G. Odqvist, E. A. Nilsson i Örebro, N. A. Nilsson i Kabbarp, J. Ström, A. Anderson i Råstock, A. R. Lundblad och J. A. Ingvarson.
